

Sociale Foredrag.

Pastor Ostenfeld talte i Onsdags Aftes i Bethesda over Emnet: „Hvad denne Sommer har lært os“ og betonedes særlig, at blandt alt det meget sørgelige, den har bragt: kastet Tusinder af Arbejdere ud i Lediggang — som ikke har god moralsk Indflydelse paa noget Menneske, saaet Bitterhed og Mistillid og sat Arbejdernes Hjem tilbage i økonomisk Henseende, saa de nu staar med meget lidt Modstandskraft mod Vinteren — saa har den tillige vist os, at der er ved at danne sig en offentlig Mening mod slige Styrkeprøver, at de store Korporationer, der staar over for hinanden, har lært at respektere hinandens Magt, og at denne Magt ikke blot skal anvendes til Kamp udadtil, men ogsaa til at holde Justits og udøve en heldbringende Indflydelse indadtil til begge Sider; og endelig har Arbejderne i flere Fag samlet sig om kooperative Foretagender — noget, som Socialdemokratiet ellers har været meget utilbøjeligt til at gaa ind paa. Hvad disse Foretagender kan udvikle sig til, kan endnu ingen se, muligt de — som Arbejdernes Fællesbagerier vil faa regulerende Indflydelse paa Arbejdsforholdene, og dette har allerede stor Betydning.

Hvad Kirken angaar, har Sommeren vist, at dens Magt er meget ringe. Det blev ikke Kirkens Mænd — og det har end ikke været ventet, at det skulde blive dem, der skaffede Freden. To af de tre, hvem vi skylder Tak for, at Striden blev endt, var Jøder. — Dog har vi ogsaa set, at Kirkens Mænd ikke er uopløselig knyttede til dem, der sidder inde med Magten. Det bekendte Brev til Pastor Koch i Hellerup, der paa en fin Maade lod ham forstaa, at han burde staa sammen med sine Standsfæller, viser dog, at „Baandet“ var bristet her. Og flere Steder har Præsterne indtaget samme Stade.

Pastor Koch, Hellerup, føjede her til nogle Bemærkninger: — der gik en noget dystert Undertone gennem Pastor Ostenfelds Foredrag. Taleren var ikke Optimist, men han vilde dog

forme sin Anskuelse — navnlig om Kirkens Stilling lidt anderledes. Det forholdt sig næppe saaledes, at Kirkens Magt var ringe, men snarere, at Kirken ikke havde lært at bruge sin Magt. Naar vi ser hen til, at vi, gennem det sociale Udvalg, allerede ved Stridens Begyndelse sagde, hvad nu alle siger, at denne Strid var let-sindig erklæret og næppe vilde svare til de stillede Forventninger, — saa viser dog netop det, at Arbejsgiverne følte sig meget generede deraf, at man tillagde vort Standpunkt en ikke ringe Betydning.

For øvrigt vilde Taleren, da der nu atter var hentydet til det tit omtalte Brev, kun dertil sige, at naar der overhovedet kan sendes saadanne Breve til Præsterne, saa maa der være noget galt ved den Stilling, de sædvanlig indtager.

Agnes.

(Frit fra svensk efter den finske Forfatterinde Minna Canth's Noveller.)
(Fortsat.)

Han stod, som om han ikke rigtig opfattede, hvad det gjaldt.

— Hvad, Agnes? — Er Frøken Verther allerede kommen?

— Ja, ja — gaa ind. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal komme ud af det.

— Og Børnene? Hvor de ser ud! Hvordan i Herrens Navn har du faaet det saa galt?

— Naa — kære Antti, gaa nu ind, og spørg ikke om mere.

Han gik, men saa misfornøjet ud, og jeg syntes heller ikke, det var videre fornøjeligt. Mine Arme værkede af at bære paa det tunge Barn, og jeg var fortvivlet over, at Agnes skulde se hele denne Elendighed. Hun skulde ikke faa synderlig høje Tanker om mit Liv og mine Forhold, — hun, som syntes at foragte alt borgerligt og hverdagsagtigt. — Var det maaske min Fejl, at jeg ikke kunde holde Hjemmet saaledes, at man til enhver Tid kunde modtage fine Verdensdamer? En Mand bør ikke fordrø det umulige af sin Hustru. Ingen kan være Salon-dame og Barnepige paa en Gang.

Tankerne hvirvlede rundt i mit Hoved. Og jeg kom til den Slutning, at min Mand aldrig viste mig Opmærksomhed eller Paaskønnelse for mit Arbejde, og at han aldrig nogen Sinde hjalp mig, hvor tung end min Byrde var.

Endelig efter endnu en Times Forløb kom min Pige hjem. Jeg tog en anden Dragt paa. Fra Stuen hørte jeg en ualmindelig livlig Samtale, og det trøstede mig.

Kanske de ikke savnede mig altfor meget, og nu skulde jeg paa Øjeblikket være færdig til at gaa ind til dem.

Ganske rigtigt. De havde ikke savnet mig, thi de mærkede knap, at jeg traadte ind, saa optagne var de af deres Samtale.

De talte om Musik. Agnes beundrede Operaen. Den var ikke en-

sidig, i den forenede flere Kunstarter sig til et harmonisk hele: Balletten, Musikken, Skjalddekunsten. Arien var Musikens skønneste Blomst, Tonernes højeste Triumf, som behagede Øret og oplivede Tanke og Fantasi.

Min Mand modsagde hende. Operaen havde haft sin Tid. Og nogen lykkelig Forening af Kunstarter var den ikke. Den havde ledet til unaturlige Overdrivelser. Balletten havde overskredet Kunstens Grænser og var udartet til en Forlystelse, som kun den overmættede fine Verden fandt

Behag i. Arien endelig stiledede efter Effekt, uden Varme, uden Indhold og uden anden Betydning end den, at de agerende til fulde fik Lejlighed til at vise, hvad deres Struber formaaede med Hensyn til Bøjelighed og Udholdenhed. Undertiden kan den vel øve en ubestemt Indflydelse paa Tankerne, men aldrig paa Fornuften; desuden opbygger den ikke Sindet eller forædler Aanden. Altsaa er den ikke sand Kunst, thi den sande Kunst bør tilfredsstille hele vort Væsen.

(Forts.)

Unge Folk,

som skulle indrette sig et Hjem, indbydes til et Besøg i mit Udstillingslokale.
Bredgade 28, Telefon 6030.

Cathrine Horsbøl

Snedkermester.

Originale Møbler efter kunstneriske Tegninger.
Hr. Arkitekt Leuning Borch leverer kun Tegninger til mit Etablissement. Overslag og Tegninger leveres gratis.

Træffes
Kl. 2—4
personlig.

Otto & Raben

Billigste og bedst assorterede
Silkevarelager,
5, Købmagergade 5.
EFTERAARS-
UDSALG.

Velveteen, alle Farver, prima Kr. 1,75, ekstra Kr. 2,25 pr. Alen.

Et Parti façonné
sorte og creme

uldne Stoffer

fra forrige Saison
langt under Pris.

Købte Varer og Prover af hele Lageret sendes franco overalt udenbys.

Tegne- & Kunstindustriskolen for Kvinder,

Vestre Boulevard 10,

giver Undervisning i Tegning, Blomster- & Modelmaling, Gravering, Model-
lering, Ciclering, Møbel- & Mønstertegning etc.

5 Timer daglig for 10 Kr. maanedlig. Udsalg af Elevarbejder, 3.

Babyudstyr.

Drenge- og Pige dragter, samt
Damelinned, Trikotage og Dukker, alt
i stort Udvalg.

Reel og prompte Expedition garanteres.

Alexandra Cohn,

Gt. Kongevej 80 (lige for Værnedamsvej).

Ost Eneudsalg af den bekendte gode
Nørregaardsost a 50 Øre pr.
½ og bedste Pasteriseret
Smør er til Salg i Detailhandelen
Pilestræde 52. P. Johnsen.

Dansk Kvindesamf. Fæstkontor,
Nørregade 33, St., Telefon
17679.

søger dygtige Kokke-, Stue- og Barnejom-
fruer til Oktober og November til høj Løn

Damernes Linnedmagasin,

Kronprinsensgade 10

(5te Sted fra Købmagergade).

Lager af færdigstet Damelinned.
Udstyr leveres paa Bestilling, smagfuldt
Arrangements. Alt 1ste Kl. Arbejde.

2den Sal.

Ikke
Butik

Lagerpriser.

I Sandhedens Navn

forsikrer jeg, at det ærligste, uden Hum-
bug, uden Optrækkeri er og bliver
Eau de Chinin, som under fuldstændig
Garanti standser Haaraafald og frembringer
nyt Haar og aldeles fjerner Skæl og al Syg-
dom i Haarrødderne, saa jeg fuldt ud garan-
terer et kraftigt, fyldigt, rent og blankt Haar.
Koster kun 60 Øre. Carl Broe, Aa-
benraa 35, 1. Sal.

Kunst-Sløid.

Sølvmedaille Stockholm 1897.

Mit store og righoldige Lager af Træmate-
riale til Selvdekoration bringes herved i Erin-
dring. Prima Glødstiftapparater og slebne
engl. Snittejern.

Chr. Nielsen, Teglgårdsstræde 5, St.

A. Gabers

Blomster- og Bladefabrik,
Walkendorfsvej 5.

Opsatser og Jardinieres pyntes etc., Præ-
parerede Palmer, Markarbuketter, Chrysan-
temum 10 Øre, Vildvin, Efeu og alle Slyng-
planter.

Redigeret af Fru J. Monrad og Frk. Annette Jensen.
J. S. Nielsens Bogtrykkeri, København. V.

Kvinden og Samfundet.
Nørregade 33, St.
København K.

Arbejde, som alt nu for en Del hører til Verdens fremmeligste.

Til dette Arbejde „i Frihed“ faar vi Kvinder ventelig Lov til at være med. Gælder det i vore Dage Folke- og ikke som i hine Tider „Kronen“, da maa vel „de Tusinde Hjem“ paa begge Sider først komme til at forstaa hinanden, muligt ogsaa lære af hinanden, før der virkelig kan komme noget ud af Arbejdet.

Den svenske og norske Kvindebewægelse har sikkert større Aander og større Navne at møde frem med end den danske.

En Frederika Bremer og en Camilla Collet har vi her hjemme vistnok ikke haft Sidesykke til; maaske vi til Gengæld kan tælle flere Arbejdere — flere smaa Arbejdsmyrer, om man vil — i vore Rækker, der hver paa sit Felt har sat Kræfterne ind paa sin lille Opgave, og beskeden, stiltfærdig har været med til at lægge en Grund, som muligt en Gang vil vise sig stærk nok til at bære en større Bygning. Men endnu i vore Dage

tæller sikkert den svenske, norske og finske Kvindeverden Navne, som vi gør vel i at lytte efter og drage al den Lære af, som vi kan.

„Kvinden og Samfundet“ skal derfor — for største Delen efter den skandinaviske Kvindeverdens Presse — til Stadighed bringe Meddelelser fra denne, der dels kan give os Forstaaelse for Kvindernes Stilling og Kampe i disse Lande — som ogsaa længere ude — hvor Kvinder har begyndt at forstaa deres Stilling, deres Arbejde og deres Ansvar — og dels give os Kendskab til de Personligheder, der paa de forskellige Steder vier deres Liv til et trofast Arbejde for Kvindernes Sag.

Vi begynder da med Sverrig.

Kvindens Aarhundrede.

I.

(Betragtninger ved Aarhundredets Slutning af Frk. L. Dahlgren, Redaktør af Frederika-Bremer-Forbundets Tidsskrift: „Dagny“.)

Det Aarhundrede, der berømmer sig af at have opdaget Kvinderne, lakker mod sin Slutning. Om kort Tid er vi inde i et nyt Aarhundrede, der skal gøre andre lige saa geniale Opdagelser, kanske ogsaa den, at Kvinderne, naar alt kommer til alt, har været med fra Menneskeslægstens Barn-dom, og at hendes Tilværelse ikke kan bortræsonneres af Historien eller Kulturen, saa længe „species homo“ eksisterer paa denne til Foranderlighed og Forgængelighed hjemfaldne Jord.

Egentlig forekommer det en som en blodig Ironi at kalde det 19. Aarhundrede „Kvindens“. Hun er draget frem af „det store Øde“, det er sandt, hun er bleven stillet paa en Piedestal, og der er brændt Røgelsoffer til hendes Ære, man har forklaret, at hun

har en Sjæl, t. o. m. Fornuft, ja imellem ogsaa Intelligens; hvad mer?

Endnu den Dag i Dag tvistes de lærde om Indholdet af Kvindens Væsen, endnu er den Stilling, hun indtager i Samfundet og Udviklingen, langt fra klar; endnu anses hun i visse Maader som en Indretning, der vel tolereres i Humanitetens Navn, men som Samfundet, lige som dreven af en Slags Selvopholdelsesdrift med Magt maa holde Stangen. Og endda skulde det 19. Aarhundrede være Kvindens?

Lad os imidlertid gaa ind paa, at vi er bleven „opdagede“, lad os tænke os, at vi har dette Aarhundrede at takke for, at vi er til, med desto større Ret kan vi da stille dette Spørgsmaal: Hvordan har du gjort dig din Opdagelse til Gode?

Og Spørgsmaalet kan tage Form af en Opgørelse, en Opgørelse af ansvarsfuld Alvor, da den endelige Vinding eller Tab regnes med, hvor Balancelikonten griber ind i vore dybeste Livsinteresser.